

Research

ПОСЕЩЕНИЕТО НА ПАТРИАРХ КИРИЛ В БЕЛОГРАДЧИК

Б. В. ТОШЕВ

Abstract. The only visit of a Bulgarian patriarch in Belogradchik is in 1954. The citizens met Patriarch Kirill with a joy. Ivan Frolov, a senior priest in Belogradchik, met the Patriarch with a speech.

Keywords: Patriarch Kirill, Belogradchik, Ivan Florov

Въведение

Една година след възстановяването на Българската Патриаршия и по повод 40-годишнината от заемането на Видинската катедра от Митрополит Неофит (1868-1971), Патриарх Кирил предприема няколкодневно пътуване из Видинската епархия.

На 7 ноември 1954 г. на път от Клисурския манастир към Видин Негово светейшество Патриарх Кирил (1901-1971) посещава Белоградчик. Въпреки дъжда той е посрещнат радушно от клира и народа. Приветствена реч държи свещеник Иван Флоров, архиерейски наместник в Белоградчик.



Патриарх Кирил Български

В гр. Белоградчик

Посещението на патриарх Кирил, като част от неговото голямо пътуване в Северозападна България, е подробно описано в общирен текст, озаглавен „Подробна хроника на Патриаршеското посещение във Видинска епархия“⁽¹⁾. Тук са използвани откъси от тази хроника“, за да се

почувства по-добре атмосферата и наредната обич, които съпътстват Кирил в неговата мисия във Видинския край.

[С]вещеници от града и околията, облечени в одежди, и благочестиви християни посрещнаха патриаршеските гости в малкия красив градец Белоградчик. Въпреки дъжда на градския площад бе излязъл много вярващ народ. Над града се издига стара крепостна стена, която е свързана с въстанически борби. Тук някога е избухнало Белоградчишкото въстание, дейците на което са издигнали лозунга: „Независима българска църква и свободен народ.“

Свещеник Иван Флоров, Белоградчишки архиерейски наместник, прознесе приветсвено слово.

Патриарх Кирил Български

Светското име на Патриарх Кирил е Константин Марков Константинов. Той е роден в София, но родителите му са от Влашкия край. Константин Марков е завършил Духовната семинария в София и е започнал да следва в Богословския факултет на Софийския университет. Не е завършил духовното си образование, защото е бил изключен от Университета, тъй като е станало известно, че по социални убеждения е анархо-комунист. Затова Константин Марков е трябвало да завърши висшето си богословско образование в Черновицкия университет (в днешна Украйна), където през 1927 г. е защитил и докторат. После следва негова специализация по философия в Берлин.

През 1938 г. Стобийският епископ Кирил (Константин Марков) е избран за Пловдивски митрополит.

Знае се, че през 1943 г., след приемането на Закона за защита на нацията, съдбата на евреите в България е била решена и те е трябвало да бъдат депортирани в лагерите на смъртта, създадени и управлявани от

германските национал-социалисти. Това не се случило – България, поне в старите се предели, е спасила своите евреи. Влиятелни българи са се противопоставили на депортирането на българските евреи. Между тях е бил и Митрополит Кирил. Известно е, че той е казал на отговорниците по тази акция в Пловдив, че ако арестуваните вече евреи – пловдивски граждани, бъдат натоварени на вагоните за изселване, той няма да позволи това и ще легне пред влака.



Светият синод на Българската екзархия през 1937 г.²⁾

През 1948 г. Митрополит Кирил е начело на делегация на Светия синод в Междуправославната конференция в Москва. Междувременно Цариградската патриаршия, по внушения от Москва, е премахнала схизмата над Българската църква, с което се е оказало възможно и възстановяването на Българската патриаршия. На 10 май 1953 г. Общонароден събор, организиран от Антон Югов, министър на вътрешните работи, и под контрола на Българската работническа партия

(комунисти), е избрал Кирил за първи след патриарх Евтимий български патриарх.

**Приветственото слово на свещеник Иван Флоров,
Белоградчишки архиерейски наместник¹⁾**

Ваше Светейшество,

Щастлив е днешният ден за християните от малкия, но щедто надарен от Твореца със своите прочути скали Белоградчик, понеже посрещат като скъпи гости Българския патриарх Кирил и целия освещен Архиерейски съборна светата ни Църква.

Сърцата на всички ни са възраждани от Вашето посещение и вярващият народ очаква Вашите свидетелски благословии и топли молитви към Бога за всегдашен възход по пътя на братолюбието и делото на световния мир.

В тоя тържествен час на непринудено, вълнуващо, свето единство във вярата, сърцата ни преливат от чиста радост и тържествен възторг. Защото след пет века и половина чаяние на нашия православен народ, преди година време, Господ изля в изобилие Своята милост над него, изяви образно благоволение Си към нас и ни сподоби с наш, роден български патриарх. По Божие призвание, Вие с жива вяра и твърдо упование в Господа поехте кормилото на българския църковен кораб в едно велико, напрегнато и отговорно време. Този славен кораб, разбит през най-трагичното време на нашата национална история, по дивно Божие посещение изплува от вълните на печални крушения, обновен и величествен в ореола на пълен блясък и в наши дни установи здраво вътрешно равновесие.

Ваше Светейшество,

В мистично прозрение на бъдещето, днес ние разбираме, че идващите след нас поколения ще оценят нашето време на голям стопански и икономически подем. И ще го запишат в анализите на българската

църковна история като велика патриаршеска епоха. Те ще отбележат и факта, че този подем е бил осъществен и чрез съдействието на творческата народна отечественофронтowska власт. И затова ние днес сме преизпълнени и с чувство на дълбоко уважение и признателност към нейните представители.

Ваше Светейшество,

Ние, клир и народ, молим Всеподателя Бога да Ви дарува дълголетие, здраве, бодрост и сили, та дълги години да направлявате делата на Църквата ни, за да можем да живеем в мир, възход и благоденствие.

Благославете, Ваше Светейшество, земята, труда и нас, та живеейки в мира, така многожелан и необходим за човечеството, да работим за слава на Бога и величието и напредъка на нашата прекрасна родина.

На многая лета, Владико !

Отговорът на Патриарх Кирил

Под тихия ромон на дъжда Негово Светейшество Патриарх Кирил е отговорил на приветствието на белоградчишките божии служители и християни с благословение и кратко слово:¹⁾

Бог да благослови всички ви!

Ние отиваме в град Видин молитвено да отпразнуваме 40-годишното митрополитско служение на Негово Високопреосвещенство св. Видински митрополит господин Неофит, Представителя на Видинската епархийска църква, когото ние всичко дълбоко тачим. Цело 40 години той работи за Църквата и народа в тия предели. През тоя дълъг период той е дал за общото църковно и народно дело и своята любов, и своите сили, и своето непрестанно усърдие.

Ние живеем в едно забележително време за цялото човечество, понеже сега се строят основите на нов живот и се извършва основна

преоценка на много ценности. Виждате, че тая преоценка подчертава непреходността на великите нравствени начала на св. Евангелие.



Неофит Видински

По-частно за нас, за българския народ, днешното време е и в църковно отношение забележително, защото се възстанови Българската патриаршия, която през Първото и Второто Царство бе достигнала до висота и блясък, тъй че можеше да обедини в един възвишен устрем копнежите на всебългарското сърце.

Нека да се окажем достойни за тая голяма църковна придобивка, а да се окажем и достойни граждани на нашата страна, за да напредва народът ни в благополучие и мир.

Благословиенето Божие да се излива върху всички вас, възлюбени братя и сестри, със щедростта на Божието сърце. Амин !

Заключение

Свещеник Иван Флоров дълги години бе архиерейски наместник в Белоградчик. Гражданите го обичаха и той даваше всичко от себе си за тях.

Към 1951 г. местните власти в страната са били задължени да изготвят и представят в централната власт в София характеристики на градските и селските свещеници в България. Проф. Иван Денев (1937-2014), б. декан на Богословския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, бе проучил този архивен материал и бе установил, че в голямата си част тези характеристики са силно отрицателни. Такива са и характеристиките за белоградчишките свещеници, изготвени в Белоградчик. Например, за свещеник Атанас Пешев, високо образован и интелигентен свещеник, белоградчишки гражданин, в характеристиката (№ 369 от 29 януари 1949 г.), изготвена в Околийския народен съвет, е написано: „Свещеник Атанас Пешев не е подходящ за Архиерейски наместник и не трябва да остане повече на тоя пост“.

Комунистическата власт в Белоградчик не е намерила нещо укорително в дейността на свещеник Иван Флоров. Затова неговата служебна характеристика (№ 3115 от 26 октомври 1951 г.) е благоприятна, макар и кратка.

Характеристика

на Свещ. Иван Флоров Иванов от с. Неговановци, Белоградчишка околия
На № 2435 от 1951

Четиридесет годишен. Образование средно духовно. С положително отношение към народната власт.

(ОНС Белоградчик Изх. № 3115 от 15.XI.1951 г. до Окр. НС Враца, вх. № 3380 от 17.XI.1951 г.)

Секретар: (п) Не се чете. Председател: (п) Не се чете.

Служебна характеристика на свещеник Иван Флоров

БЕЛЕЖКИ

1. Подробна хроника на патриаршеското посещение във Видинска епархия: църковни тържества в Клисурския манастир и градовете: Белоградчик, Видин, Лом и Михайловград – честване 40-годишната митрополитска дейност на Негово Високопреосвещенство Св. Видинский Неофит (6 – 8 ноември 1954 година). *Църковен вестник*, год. 55, бр. 45-49 от 18 декември 1954 г., с. 23-54.

2. Светият синод през 1937 г.: седнали (от ляво) Митрополит Скопски Неофит, Митрополит Пловдивски Максим, Митрополит Видински Неофит, Екзарх Български Стефан, Митрополит Сливенски Иларион; прави (от ляво) Митрополит Невроскопски Борис, Митрополит Доростоло-Червенски Михаил, Митрополит Старозагоски Павел, Митрополит Врачански Паисий, Митрополит Търновски Софроний, Епископ Стобийски Кирил, главен секретар на Светия синод.

✉ Professor B.V. Toshev
University of Sofia
1 James Bouchier Blvd.
1164 Sofia, Bulgaria

E-Mail: toshev@chem.uni-sofia.bg

© 2019 Venets: Author

